

משפט

מתלבטים |

בקשתי לרישיון נשק ונדחתה. האם אני זכאי לקבל פוטים על סיבת הדחייה ממאגו משרד הפנים?

עו"ד נדב העצני ממשרד עו"ד פורים, העצני, רוזנברג ושות', המתמחה בין היתר במשפט מינינחלי, משיב:

על כל רשות מינהלית – משרד ממשלתי, עירייה או גורם אחר – קיימת חובת הנמקה כללית אם סירבו לבקשה שהגיש האזרח. במ"קרה שבו סורבה בקשתך, צריך להגיש "בקשה בכתב לעובד ציבור", והרשות חייבת להגיב. יש נושאים שבהם אין חובת הנמקה, למשל כשיש חשש לפגיעה בביטחון המדינה או בעניינים כמו בקשה לקבלת רישיון לנשק. אבל גם כשהרשות מסרבת לנמק, עובד הציבור חייב להשיב בכתב למבקש, ולהסביר מהי הסמכות או הנימוקים החוקיים שעל בסיסם ניתן הסיור. כך מסופק קצה חוט היכול לשר מש להפעלת ביקורת על החלטת הרשות. הביקורת יכולה לשמש להגשת ערר לשר הממונה על ערר בד הציבור בתוך 30 יום, ולאחר מכן גם לשם פנייה לבית המשפט. האזרח יכול גם לבקש מידע על פי חוק חופש המידע. החוק קובע מהם המקרים שבהם הרשות רשאית לס"רב לתת את המידע, אבל נימוקי הסיור יכולים להיות נתונים במ"חלוקת ולשמש בסיס לעתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים הפועל בבתי המשפט המחוזיים. זאת באמ"צעות הגשת עתירה מינהלית.

שאלה בשבוע |

סיכמתי תנאים במקום העבודה, וכמה ימים לפני תחילת העבודה התחרתי למעסיק. אני יכול לתבוע אותו?

עו"ד רם אפרתי, המתמחה בדיני עבודה, משיב: אתה יכול לתבוע את המעביד על הפרת הסכם ועל התנהגות בחוסר תום לב, כולל על נזקים כספיים שנגרמו לך. באותה המידה

חוב מתגלגל

בעל עסק נקלע לחובות? במקרים רבים יידרשו בן או בת זוגו להחזיר כספים בטענה שהיו שותפים לעסק • מתי בית המשפט יפסוק ההפך

עו"ד יוסי כהן. הסכם ממון

השוטפים של עסק, ומגדיר פרמטרים לפיהם תיבחן השאלה האם האישה הייתה שותפה עסקית. בתביעה נגד אשת הקבלן רצתה החברה התובעת להוכיח כי האישה היא שותפה של בעלה בכך שטענה כי שימשה בעבודות פקידות ומינהלה שונות. בין השאר, טענו בעלי החברה

מבחינתה, החשבונות המשותפים היו של ניהול משק הבית בלבד. המקרה הנ"ל אינו ייחודי, ובמקרים רבים מוצאת את עצמה אשתו של החייב בעין הסערה. ביקשנו מעורכי דין להסביר באילו מצבים האישה עלולה להיות חשודה לתביעות נושי בעלה, מה הן זכויותיה

מאת ליטל זנובוויצקי

« בית משפט השלום בתל-אביב רחה לאחרונה תביעה נגד רעייתו של קבלן בניין בה נטען כי הייתה שותפה של בעלה בעסק, ולפיכך שותפה לחובותיו. התביעה הוגשה על-ידי חברה שמכרה לקבלן חומרי בניין בכך-350 אלף שקל. החברה שהייתה בבעלותו של הקבלן נקלעה לקשיים כלכליים, והוא נכנס לחובות. מי שמכרה לו את חומרי הבניין החליטה לתבוע גם את רעייתו בטע"נה כי היא שותפה לעסקיו של בעלה ומנהלת עמו חשבונות בנק משותפים. הקבלן והחברה נבעלותו לא התגוננו מפני התביעה, ולפיכך ניתן נגדם פסק דין בהיעדר הגנה. לעומת זאת, רעייתו של הקבלן הגישה כתב הגנה במסגרתו טענה, באמצעות עו"ד ר"ד רוי בריקמן ועו"ד עידו פרישטא ממשרד בלושטיין בריקמן-צינגלאוב, כי מלבד היותה אשתו של הנתבע, אין היא קשורה כלל לעסקיו. לדבריה, מעולם לא הזמינה סחורה מה"תובעת, מעולם לא משכה צ'ק לפקודת התובעת וכל צ'ק שנמשך מהחשבונות המשותפים לה ולבעלה נמשר בחתימתו

"אישה המבקשת להבטיח עצמה מפני החובות של עסק בעלה צריכה לשמור על הפרדה בין חשבון העסק של בעלה לבין חשבונותיהם הפרטיים, ולהימנע מפעילות יחד' בניהול העסק"

התובעת כי אשת הקבלן לא עברה בכל מקום עבודה אחר אלא הייתה חלק בלתי נפרד מעסקיו של בעלה. "היא ביצעה עבורו עבודות שונות, נפגשה עם לקוחות ועם בעלי מקצוע, הפקידה צ'קים בבנקים ואצל ספקים והייתה מעורבת בהליכי הבנייה שביצע בעלה. היא אף נהגה לשלם את חירויותי מל רטלה ראמיטות צ'מיה

ומה עליה לעשות כדי להימנע מתביעות עתידיות של נושים.

שותפה עסקית?

במקרה של אשת הקבלן הוציא השופט חגי ברנר פסק דין המרחיב את ההגנה הניתנת לנשים מפני תביעות של נושי בעליהן. לרברי ד"ר ברימהו. פסק הדין

עו"ד רון בר קהן. מי עונה לטלפונים?

עו"ד קרן רייכברג סגל. הסכם העסקה

לענייני משפחה. "ואולם, דרך זו אפקטיבית בית רק אם הצדדים כורתים את הסכם הממון ומאשרים אותו לפני שהבעל הסתייך בחובות. בני המשפט לענייני משפחה לא יאשרו הסכם ממון באופן שיחול גם על חובות שצבר הבעל לפני כן, הוסיף כהן. לדבריו, בפסק דין עקרוני של בית המשפט העליון נקבע כי ירדת המגורים היא נכס משפחתי מובהק, וכי זכותה של האישה במחצית מרדית המגורים היא זכות קניין שבויושר ולפיכך הנושים של בעלה אינם זכאים לגבות את חובם במחצית הירידה השייכת לאישה.

עו"ד קרן רייכברג סגל, שותפה במשרד איתן מהולל ומתמחה בפירוקים וכינוסים, אומרת כי "אם האישה רוצה לעבוד בעסק רצוי להקפיד על הסכם העסקה מסודר ובו מפורשים תחומי האחריות, על מנת שניתן יהיה לראות בה עוברת ולא שותפה עסקית. יש בכך כדי להצביע על כוונת הצדדים". עו"ד רן רייכמן, בעל משרד המתמחה בדניי משפחה, מציין כי כאשר אישה שורתפה פעילה באופן מלא בניהול העסק, חריתמת על צ'קים, סוגרת עסקאות ואף עושה שימוש בחשבון העסקי להוצאות בעלות אופי פרטי, היא חשופה לאפשרות שיכירו בה כשותפה עסקית לעסק של הבעל ומכאן גם בחובות העסק. רייכמן ממליץ כי "אישה המבקשת להבטיח עצמה מפני חובו של עסק בעלה צריכה לשמור על הפרדה בין חשבון העסק של בעלה לבין חשבונותיהם הפרטיים, ולהימנע מניתוב כספים בין חשבון אחד לשני. כן עליה להימנע מ'פעילות יתר' בניהול העסק המצביעה על פעילותה בו". עור ממליץ רייכמן כי אישה היורתת שלבעלה נוצרו חובות בעלי אופי עסקי, שאין לה צד בהיווצרותם, יכולה לפנות לביהמ"ש בתביעה לפס"ד הצהרתי לפיו אין לה כל חלק בהיווצרות אותו חוב. "הפנייה צריכה להיעשות בטרם החלו הנושים לנקוט הליכים מטעמם לגביית החוב. בכך היא מונעת מהם לעקל נכסים, זכויות וכספים שלה בגין אותם חובות ע"י קיים של הבעל", ציין רייכמן.

לדבריו, על מנת להבטיח את הנכס העיקרי של המשפחה, בית המגורים, יש מקרים בהם בעלים שנקלעו לחובות עורכים "הסכם מתנה" עם בנות זוגם, במסגרתו מעביר הבעל את זכויותיו בירידת המגורים על שם האישה. זאת, על מנת להבטיח כי הנושים לא יוכלו לשים יד על חלקו של הבעל ברידה לכיסו חובותיו. אלא שלא בכל מקרה ביהמ"ש יכיר בהעברה זו כלגיטימית. ביהמ"ש דן במקרה בו בני זוג ערכו הסכם גירושין במסגרתו העביר הבעל את זכויותיו ברידה לאישה, אך הצדדים תמשיכו לחיות יחד. "ביהמ"ש קבע כי מורכב בהעברה פיקטיבית שנועד על מנת להימלט מנושיו של הבעל, ולא הכיר בהעברה", אמר רייכמן.

שלת חבות האישה בעסקי בעלה". 3. טענה שהאישה הייתה שותפה פעילה בעסק של בעלה, ומכאן החבות האישית שלה. גם טענה כזו נבחנת על בסיס הסממנים החיצוניים של הפעילות, ולא באופן גורף. כלומר: מה היה אופי וטיב המעורבות. לדברי בר קהן, בפסק הדין נקבעו אבני

שלת האשה לשאת בהפסדיו של בעלה", מציין בר קהן. 2. טענה ששרית: אם צ'ק חזר מהחשבון של שני בני הזוג, מועלות טענות ששני בני הזוג הכינס בתשלום, ולא רק הבעל שהוא הגורם העסקי. "טענות אלה", מציין בר קהן, "מוכרעות לרוב על בסיס עובדות של אופי הפעילות בחשבון, ומתן הריאות החתימה בין בני הזוג, וגם במקרים כאלה לא ניתן לקבוע כלל גורף

שלת חבות האישה בעסקי בעלה". 3. טענה שהאישה הייתה שותפה פעילה בעסק של בעלה, ומכאן החבות האישית שלה. גם טענה כזו נבחנת על בסיס הסממנים החיצוניים של הפעילות, ולא באופן גורף. כלומר: מה היה אופי וטיב המעורבות. לדברי בר קהן, בפסק הדין נקבעו אבני

"ככל שיש יותר סממנים של מעורבות אמיתית של האישה לאורך זמן, בשונה משיעור חד פעמי, כך תוגבר הנטייה לראות בפד עסק משפחתי ולהחשיב את האישה לשותפה עסקית"

דרך כרוגמת מענה לטלפונים, מסירת ול קיחת סחורות, מסירה והפקדה של צ'קים וכי שאינם נחשבים פעילות עסקית. גם העובדה שהאישה שיעבדה את חלקה בדי רת המגורים כדי לאפשר מימון לעסק של בעלה לא הופכת אותה לשותפה עסקית. מאידך, מציין בר קהן, "קיימים סממנים אשר יכולים להפוך את האישה לשותפה עסקית של בעלה. לדוגמה: אם היא נוכחת

בחיפוש אחר "כיס עמוק" להיפרע ממנו. לדבריו, במקרים אלה יש 3 טענות מקוריות: 1. חוקת השיתוף. אם האישה היא שותפה לנכסי בעלה, היא שותפה גם להפסדיו ולפיכך חבה בהם. "למעט מקרים בודדים טענה זו לא הוכרה בפסיקה, הדרשת במקרים כאלה התתייבות מפורשת

שלת האשה לשאת בהפסדיו של בעלה", מציין בר קהן. 2. טענה ששרית: אם צ'ק חזר מהחשבון של שני בני הזוג, מועלות טענות ששני בני הזוג הכינס בתשלום, ולא רק הבעל שהוא הגורם העסקי. "טענות אלה", מציין בר קהן, "מוכרעות לרוב על בסיס עובדות של אופי הפעילות בחשבון, ומתן הריאות החתימה בין בני הזוג, וגם במקרים כאלה לא ניתן לקבוע כלל גורף

אינה ראה מספקת לקיומה של שותפות עסקית ביניהם. "אין ספק שהנתבע השתמש בחשבון המשותף לצורך ביצוע תשלומים לתובעת, אך הדבר מלמד יותר מכל על חוסר ההפרדה של הנתבע בין חשבון העסקי לחשבון הפרטי, המשרי תף לו ולרעייתו, ואין בו משום ראייה לכך שהנתבעת הייתה שותפתו לעסק. גם השימוש של הנתבעת בכספים שהפקיד הבעל לחשבון המשותף אינו הופך אותה לשותפתו", ציין השופט.

בית המשפט קבע כי לא עלה בידי התובעת להוכיח כי אשת הקבלן הייתה שותפה לעסקים של בעלה, אך לא פסק לאשת הקבלן הוצאות משפט. "הנתבע הותיר את התובעת מול שוקת שכורה. הנתבעת, בהיותה נשואה לנתבע, נהנתה כל השנים מפעילותו העסקית של הנתבע, שהיה מפרנסה היחיד, כולל הנאה מהפערי לות שיצרה את החוב כלפי התובעת. לא יהיה זה ראוי כי בנסיבות אלה התובעת תשלם לה הוצאות משפט", ציין השופט.

החפשים כיס עמוק

עו"ד בר קהן מסביר כי במקרים רבים נושים של אדם שירד מנכסיו מנסים לייחס את חובותיו העסקיים גם לאשתו,

דארונו בישראל. **הקדנה פרטית:** כי 40 עובדי משרד עורכי הדין גרעון פושר ושות' ובני זוגם התפנקו בערב גיבוש משרדי שכלל הקדנה פרטית של סרט באולם VIP של סינמה סיטי כיאה לעובדה שגרעון פושר הוא גם נשיא אגודת בגורי אוניברסיטת קיימברידג' בישראל, ובמחר סרט רלוונטי לממלכתו: "הגיבוב הבריטי".

תמידי ושות' צירף שני שותפים: עו"ד עמית שגב ועו"ד אילן הפפורט. **דגש חברותי:** הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים הנכזה את יציאתו לאור של הכיטאון "הפקולטה", המיועד לבוגרי הפקולטה לדורותיהם. בגיליון הראשון חושם דגש על מעורבות חברתית במשפט, והוא הקדיש מקום מיוחד

יצרנית הבירה הטורקית, "טורק טובורג", מקרלסברג העולמית. **שותפים חדשים:** משרד עו"ד שירי שחם ורן פוגלמן ממשרד יוגל ארנון ושות' ייצגו את חברת כנפיים בעסקה במסגרתה רכשה מניות של חברת גלובל כנפיים לסינג' תמורת 22 מיליון דולר מידי חברת תו"ת, תאגיד עובדי תעופה ותיירות. עו"ד אהוד פורת מפרת שגיב ושות' ייצג את תו"ת.

לציון, לחברת הביטוח מגדל תמורת 1.25 מיליארד שקל. **שותפים חדשים:** עורכי הדין אריאלה להב ורונו ציוני מאותו משרד ייצגו את אדלר חומסקי תקשורת שיווקית בע"מ בעסקת הרכש המלאה למניות החברה. זאת לאחר שבנובמבר 2007 טיפלו בתשקיף החברה בהנפקה. **שותפים חדשים:** עו"ד בני רוטנברג ויוני גרושקה ממשרד עו"ד רון גזית רוטנברג ושות' ייצגו את קבוצת קומה

